

TYRESÖ KOMMUN

Kommunstyrelseförvaltningen

Datum
2007-09-18

Bildande av kommunalförbund för myndighetsutövning avseende miljö- och hälsoskyddstillsyn tillsammans med Haninge och Nynäshamns kommuner, förslag till förbundsordning, mm

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut

Tyresö kommun ska ingå som medlem i "Kommunalförbundet Södertörns Miljö och Hälsa".

Bifogat förslag till förbundsordning godkänns.

Till ledamot för Tyresö kommun i interimsdirektionen utses Berit Assarsson och till ersättare utses Mats Larsson

Bakgrund

En av målsättningarna för samarbetet mellan kommunerna på Södertörn är att skapa mervärde genom att effektivisera verksamheterna. Med detta menas att hitta lösningar som bidrar till att de kommunala tjänsterna kan levereras till en lägre kostnad och/eller med högre kvalitet. Kommunstyrelseordförandena i de åtta kommunerna har därför gett kommundirektörerna i uppdrag att utreda om och i så fall hur samverkan inom miljö- och hälsoskyddsområdet kan organiseras. Motsvarande uppdrag gavs också beträffande samverkan inom upphandlingsområdet.

Utredningen om miljö- och hälsoskyddsområdet redovisades i konsultrapporten "Samverkan avseende miljö- och hälsoskyddsarbetet inom Södertörn" daterad den 21 november 2005. Som bakgrundsmaterial fanns en förstudie från augusti 2005 som tagits fram under ledning av miljöchefen i Botkyrka kommun och i samarbete med övriga kommuners miljöchefer eller motsvarande.

Utredningen om upphandling redovisades i konsultrapporten "Samverkan avseende upphandling inom Södertörn" daterad den 7 december 2005. Rapporten togs fram i samverkan med upphandlingscheferna i Södertörnskommunerna.

I rapporterna föreslogs att kommunerna organiserar sin miljö- och hälsoskyddstillsyn samt sin upphandlingsverksamhet i en gemensam organisation med en gemensam ledning genom ett kommunalförbund. Samtliga utredare bedömde att detta skulle ge positiva effekter både på ekonomi och på kvalitet.

Postadress	Besöksadress	Telefon	Fax	E-post	Webbsida
135 81 TYRESÖ	Sunnangränd 4	+46 8 5782 9100	+46 8 742 37 73	kommun@tyreso.se	www.tyreso.se

Kommunstyrelsen i Tyresö yttrade sig över de båda utredningarna vid sitt sammanträde den 25 april 2006.

I frågan om miljö- och hälsoskyddsarbetet beslutade kommunstyrelsen (§ 51) följande:

- Tyresö kommun är positiv till ett väsentligt utökat samarbete mellan kommunerna inom miljö- och hälsoskyddsarbetet, men konstaterar att vissa frågor måste klaras ut innan ett slutligt ställningstagande om samarbetsform sker.
- Vad kommunen särskilt vill lyfta fram är:
 - vissa gränssnittsfrågor kommun - kommunalförbund
 - verksamhetens organisation inkl. politisk överbyggnad
 - kostnader och finansiering.

Kommunstyrelsens beslut samt kommunstyrelseförvaltningens skrivelse daterad den 3 april 2006 bifogas som bilaga 1. Ovan nämnda rapporter som då hörde till ärendet bifogas inte här, men finns tillgängliga hos kommunstyrelseförvaltningen.

Med ledning av yttrandena från Tyresö och övriga Södertörnskommuner, drevs utredningsarbetet vidare. Det resulterade i en konsultrapport benämnd "Förslag till gemensamt kommunalförbund för räddningstjänst, miljö- och hälsoskyddsverksamhet samt upphandling och inköp på Södertörn". Rapporten är daterad den 19 oktober 2006.

Kommunstyrelseordförandena i Botkyrka, Haninge, Nynäshamn, Salem och Tyresö föreslog därefter i ett brev till samtliga åtta Södertörnskommuner (inkommet till kommunstyrelseförvaltningen den 22 december 2006) att kommunerna antar förslaget om ett gemensamt kommunalförbund för räddningstjänst, miljötillsyn och upphandling.

Brevet bifogas som bilaga 2. I brevet utvecklar ordförandena sin syn på behovet av samarbete på Södertörn. Därefter redogörs för och kommenteras innehållet i den nämnda konsultrapporten. Brevet avslutas med förslag om att kommunerna tar principiell ställning till hur man ställer sig till

- samordning av myndighetsutövning inom miljö- och hälsoskyddstillsynen
- samordning av upphandlingsfunktioner
- att samordna de två frågorna i ett gemensamt kommunalförbund för räddningstjänst, myndighetsutövningen inom miljö- och hälsoskyddstillsynen samt upphandling. Samordningen skulle alltså ske med det befintliga Södertörns brandförsvarsförbund som organisatorisk bas.

Avsikten var att om kommunerna sade ja till kommunstyrelseordföranden förslag kommer kommunerna att omedelbart efter sommaren 2007 föreläggas ett slutligt förslag om ombildning av brandförsvarsförbundet så att det även kan hantera sina nya uppgifter. Den nya organisationen föreslogs gälla från och med den 1 januari 2008.

Kommunstyrelsen i Tyresö kommun fattade den 27 februari 2007, § 64, beslut om att tillstyrka förslaget om samverkan i ett gemensamt kommunalförbund för myndighetsutövning inom miljö- och hälsoskyddstillsynen.

Kommunstyrelsens beslut finns i bilaga 3.

Övriga Södertörnskommuners ställningstaganden och därmed ändrade förutsättningar för samverkan

Övriga kommuner har beslutat följande.

Botkyrka kommunstyrelse har den 2 april 2007, § 86, beslutat att inte biträda det (av kommunstyrelseordförandena) framlagda förslaget om samverkan mellan Södertörnskommunerna.

Haninge kommunfullmäktige har den 2 april 2007, § 65, beslut följande:

1. Samverkan mellan Södertörnskommunerna inom miljö- och hälsoskyddstillsyn tillstyrks i enlighet med förslaget från kommunstyrelseordförandena i Botkyrka, Haninge, Nynäshamn, Salem och Tyresö.
2. Samverkan mellan Södertörnskommunerna inom upphandling tillstyrks i enlighet med förslaget från kommunstyrelseordförandena i Botkyrka, Haninge, Nynäshamn, Salem och Tyresö.
3. Att denna samverkan sker i ett gemensamt kommunalförbund tillstyrks.

Huddinge kommunstyrelse har den 2 april 2007, § 51, beslutat uttala följande:

1. Kommunen avvisar utredningens förslag till en samordning av myndighetsutövningen inom miljö- och hälsoskyddsområdet.
2. Kommunen ställer sig positiv till en samordning av upphandlingsfunktioner och föreslår att formerna blir föremål för fortsatt utredning.
3. Kommunen avvisar utredningens förslag till ett gemensamt kommunalförbund för räddningstjänst, miljö- och hälsoskyddsverksamhet samt upphandling på Södertörn.

Nykvarns kommunfullmäktige har den 12 april 2007, § 36, beslutat att inte delta i den föreslagna kommungemensamma organisationen för miljö- och hälsoskyddstillsyn inom Södertörn. Fullmäktige beslutade samtidigt att acceptera att Södertörns brandförsvarsförbund ombildas till Södertörns kommunalförbund för räddningstjänst, miljö- och hälsoskyddsverksamhet och upphandling, enligt föreslagen modell.

Salems kommunstyrelse har den 2 april 2007, § 45, beslutat att Salems kommun är för ett gemensamt kommunalförbund för räddningstjänst, miljö- och hälsoskyddstillsyn och upphandling på Södertörn där myndighetsuppgifter samordnas, med dessa förbehåll:

1. Om behov uppstår ska det vara möjligt för en kommun att lämna samarbetet inom någon av verksamhetsgrenarna i förbundet med maximalt två års uppsägningstid.
2. De föreslagna arvoden (framför allt beträffande förbundsfullmäktige) bör ses över i syfte att åstadkomma en sänkning.
3. Det ska vara möjligt för en kommun att själv fatta beslut om vissa upphandlingar (exempelvis större byggnads- och driftentreprenader, lån mm).
4. När samtliga remissvar inkommit ska det finnas tillfälle för kommunerna att göra en ytterligare avstämning av frågan, med hänsyn till eventuellt ändrade ekonomiska och organisatoriska förutsättningar mm.

Södertälje kommunstyrelse har den 27 april 2007, § 95, beslutat att kommunen ”avser inte att samverka kring upphandling och miljö- och hälsoskydd”.

Nynäshamns kommunstyrelse har den 14 februari, § 62, beslutat att man tillstyrker att samverkan mellan Södertörnskommunerna om myndighetsutövning inom miljö- och

hälsoskyddstillsynen samt upphandling sker i enlighet med det förslag kommunstyrelseordförandena i kommunerna Botkyrka, Haninge, Nynäshamn, Salem och Tyresö har inkommit med den 27 december 2006.

Nynäshamns kommun tillstyrker att denna samverkan sker i ett gemensamt kommunalförbund för räddningstjänst, myndighetsutövning inom miljö- och hälsoskyddstillsynen samt upphandling, dvs genom ombildning av Södertörns brandförsvarsförbund.

Sammantaget innebär detta att förutsättningarna för en samverkan i de frågor och på det sätt som tidigare föreslogs, i allt väsentligt inte föreligger för närvarande.

Kommunstyrelseordförandena i Nynäshamns, Haninge och Tyresö kommuner har dock utifrån sina kommuners syn på miljö- och hälsoskyddstillsynen, fortsatt diskussionen om samverkan inom detta område. Kommuncheferna har haft i uppdrag att förbereda ett beslut om att de tre kommunerna samverkar om miljö- och hälsoskyddstillsynen i ett kommunalförbund. Ett förslag till förbundsordning har upprättats. Det finns i bilaga 4.

Kommunstyrelseförvaltningens synpunkter

Allmänt

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår att Tyresö kommun tillsammans med Haninge och Nynäshamns kommuner bildar ett kommunalförbund för myndighetsutövningen inom miljö- och hälsoskyddstillsynen från och med den 1 januari 2008. Syftet och fördelarna med en fördjupad samverkan inom detta sakområde har belysts fylligt i de utredningar som nämnts i det föregående. De tre kommunerna har mycket att vinna när det gäller förmågan att utföra sina uppgifter genom att arbeta tillsammans i ett kommunalförbund.

Sammanfattningsvis anser kommunstyrelseförvaltningen att en rad faktorer och argument talar för en gemensam organisation inom miljö- och hälsoskyddsverksamheten.

- Verksamheten är en myndighetsutövning som helt styrs av lagstiftning. Utrymmet för kommunal politisk styrning är mycket begränsad.

- En gemensam och därmed större organisation;

- ger förutsättningar för en likvärdig tillsyn och service till företagen oavsett kommungränserna.
- minskar sårbarheten
- ger kommunerna tillgång till en bredare kompetens och fler experter inom olika sakområden
- ger möjlighet till effektivisering av verksamheten, det vill säga lägre nettokostnader och/eller högre kvalitet
- sammantaget ökar detta förutsättningarna att klara lagstiftarens krav och ger därmed positiva effekter för miljö

- Genom att organisera miljö- och hälsoskyddstillsynen i ett fristående kommunalförbund undviks de jävssituationer som kan uppstå i relation till den kommunala förvaltningen i övrigt.

- Genom att bilda ett förbund skapas också en form, som lätt kan utökas med fler medlemmar. Även om övriga Södertörnskommuner just nu inte ansluter sig, skall det inte uteslutas att det sker längre fram. Södertörns brandförsvarsförbund har genomgått en liknande utveckling sedan det bildades av fyra kommuner.

Däremot finns det inte anledning att frågorna om miljö- och hälsoskyddstillsyn integreras i Södertörns brandförsvarsförbund, när det endast är tre av de nio medlemskommunerna som samverkar. Därför innebär bifogat förslag till förbundsordning att ett separat förbund bildas. Förbundsordningen är i övrigt en revidering av det förslag som har funnits tidigare med hänsyn till det lägre antalet medlemskommuner. Förbundsordningen är givetvis också ett resultat av de överläggningar som har ägt rum under hand mellan de tre kommunerna.

Mot denna bakgrund föreslår kommunstyrelseförvaltningen att

- Tyresö kommun ska ingå som medlem i "Kommunalförbundet Södertörns Miljö och Hälsa"
- bifogat förslag till förbundsordning godkänns.

Det återstår dock mycket arbete om förbundet skall bildas den 1 januari 2008. Att bilda ett kommunalförbund och därmed överlåta till förbundet den miljötillsyn som idag bedrivs i kommunerna, innebär att en mängd konkreta frågor om hur förbundet skall fungera måste besvaras. Förbundets verksamhet måste börja planeras. Ett förslag till budget för förbundets första verksamhetsår skall upprättas och förslag till organisation och ledning utarbetas. Det är därför viktigt att den interimsdirektion som nämns i förbundsordningens § 7 snarast tillsätts.

I förslaget till förbundsordning, §§ 10-11, anges hur medlemsavgiften till förbundet skall räknas ut. Andelstalen är en sammanvägning av kommunernas nuvarande kostnader för verksamheten och befolkningstal. Andelstalen kommer att utredas och justeras från och med 2010.

Förbundet kommer preliminärt att första året få in medlemsavgifter på sammanlagt ca 9,2 mkr (räknat på helår och i 2007 års nivå). Härutöver kommer förbundet att ha intäkter från tillsynen på ca 6 mkr (räknat på helår och i 2007 års nivå). Som nämnts ovan behöver en noggrannare budget upprättas snarast. Den skall då ta hänsyn till dels att år 2008 inte blir ett helt verksamhetsår eftersom verksamhetsövergången sker den 1 april, dels till att alla tre kommunerna i sina budgetar för 2008 räknar med en viss kostnadsökning, dels till engångskostnader i samband med verksamhetsövergången samt dels till en rimlig utveckling av intäktssidan bl a till följd av anpassning av de tre kommunernas taxor till varandra.

Nedan finns en uppställning över medlemsavgifterna (fortfarande räknade på helår och i 2007 års nivå). I uppställningen redovisas också det antal tjänster i de tre kommunerna som kan komma att beröras av förändringen. I vissa fall förekommer blandade arbetsuppgifter, av vilka några inte skall handhas av kommunalförbundet.

Kommun	Andel av medlems- avgift i %	Medlems- avgift i tkr	Antal berörda tjänster
Haninge	47,1	4 340	13,6
Nynäshamn	23,3	2 150	6
Tyresö	29,6	2 730	7,5

Kommunerna behöver vidare anpassa sina resurser på hemmaplan m h t vilka uppgifter och resurser som överförs till kommunalförbundet. Berörda anställda har ett självklart intresse av att snarast få klarhet i vad förändringen innebär för var och en.

Kommuncheferna har börjat förbereda det ovan nämnda arbetet. En projektorganisation är tillsatt för förberedande arbete. Detta kan dock inte drivas med full kraft förrän de tre kommunerna har beslutat att bilda "Kommunalförbundet Södertörns Miljö och Hälsa".

Konsekvensanalys enligt arbetsmiljölagen

Av arbetsmiljölagen 2 kap 1 § framgår att "arbetstagare ska ges möjlighet att medverka i utformningen av sin egen arbetssituation samt i förändrings- och utvecklingsarbete som rör hans eget arbete". Vidare framgår att "Det skall eftersträvas att arbetet ger möjlighet till variation, social kontakt och samarbete samt sammanhang mellan enskilda arbetsuppgifter. Det skall vidare eftersträvas att arbetsförhållandena ger möjlighet till personlig och yrkesmässig utveckling liksom till självbestämmande och yrkesmässigt ansvar".

Under de olika faserna av utredningsarbetet har personal och chefer från kommunernas miljö- och hälsoskyddsorganisationer bidragit med underlag och lämnat synpunkter, bl a vid seminarier som hölls vid tre olika tillfällen på Södertörn. De fackliga företrädarna har inom ramen för samverkansavtalet tagit del av de utredningar som legat till grund för tidigare ställningstaganden.

Inför det fortsatta arbetet har en projektorganisation bildats för att ta fram förslag till organisation och genomförande av det föreslagna förbundet. Projektet drivs genom ett antal arbetsgrupper bestående av personal från miljö- och hälsoskyddsorganisationerna. En facklig referensgrupp med representanter från alla tre kommunerna kommer att bildas. Genom denna projektorganisation och den fackliga referensgruppen kommer personalens kunskaper och erfarenheter att tas tillvara.

Kommunstyrelseförvaltningen bedömer att den nya organisationen skapar bättre möjligheter för personlig och yrkesmässig utveckling. En större organisation med ett mer omfattande uppdrag ger möjligheter till ökad specialisering men också tillfällen till djupare samarbete i ämnesorienterade grupper etc. En större organisation stärker möjligheterna att erbjuda kompetensutveckling, dels genom att ha ekonomisk bärighet för egna utbildningsinsatser och dels genom att utrymme för utvecklingstid lättare kan åstadkommas. Minskad sårbarhet bör också ge positiva effekter för planering och beredskap samt för upplevd stress.

Till de nackdelar som kan urskiljas i detta läge hör att enskilda medarbetare kan få längre restider till och från arbetet och i viss utsträckning även under arbetsdagen. Ett längre fysiskt avstånd till samarbetspartner inom respektive kommun kan också upplevas negativt.

Staffan Isling

Bilagor

1. KS § 51/2006 inkl skrivelse Kommunstyrelseförvaltningen 2006-04-03
2. Skrivelse från fem kommunstyrelseordföranden, inkommen 2006-12-22
3. KS § 64/2007 inkl tjänsteskrivelse 2007-02-08
4. Förslag till förbundsordning